

Ulrichgastalpa
ohl. gazdas

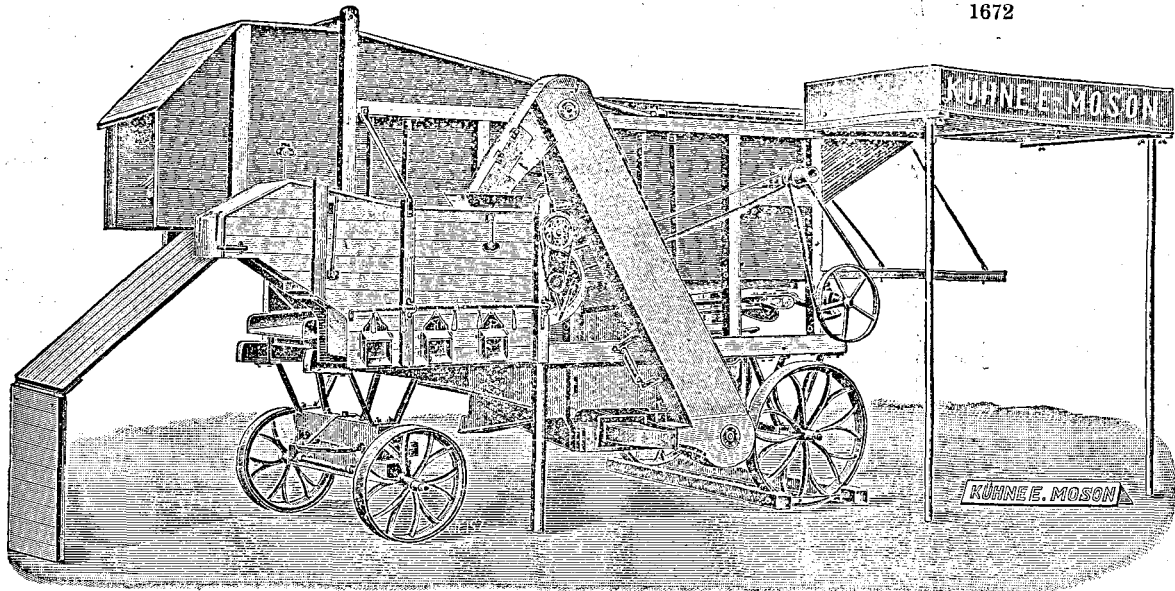
ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. Szeptember 8.

36. SZÁM.

Járgányos cséplőkészleteket,

1672

szeges rendszerű cséplőgépeket
Motorhajtásra,

— Gabonatisztító rostákat —

és

Váltva fordító ekéket,

Mosoni Drill

sorvetőgépeket elsőrendű kivitelben szállít

KÜHNE E. mezőgazdasági
gépgyár

MOSONBAN.

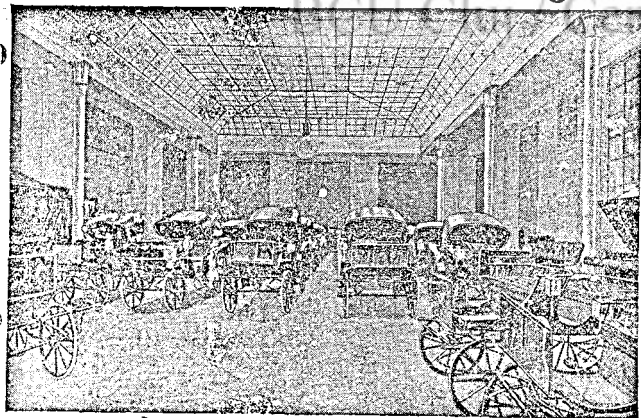
A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiaru csarnok szövetkezet,

mint az Országos központi
hitelszövetkezet tagja.

VII., Rákóczi-út 72.

Kocsiarucsnok

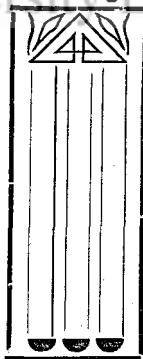

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

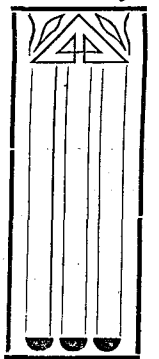
Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik
raktáron tartatnak.

Drössler Károly cs. és kir. szab.
gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magánjárákat, Gőzmozgonyokat,
Cséplőgépeket, egy gőzmozgo-
nyokhoz mint benzinlokomobilok-
hoz, Szalmakazalozókat, Gőz-
ekéket, Vetőgépeket, Burgonya-
kiemelő gépeket és mindenféle
egyéb gazdasági gépet szállít
a legtekélyesebb és szilárd szer-
kezettel, kedvező árak és fizetési
feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.

Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-

ZSÁK

kazal-
repcze-
behordási-
rostaalj-
waggon-

PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek,
zsák-zsinegek, lópokróczok. „HUNGÁRIA” kettős kézi kéveköttelek favéggel.

NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet
Budapest, Arany János-u. 10. sz.

Sürgöncim: NAGELA BUDAPEST. 1906 Vidéki telefon: 35-92.

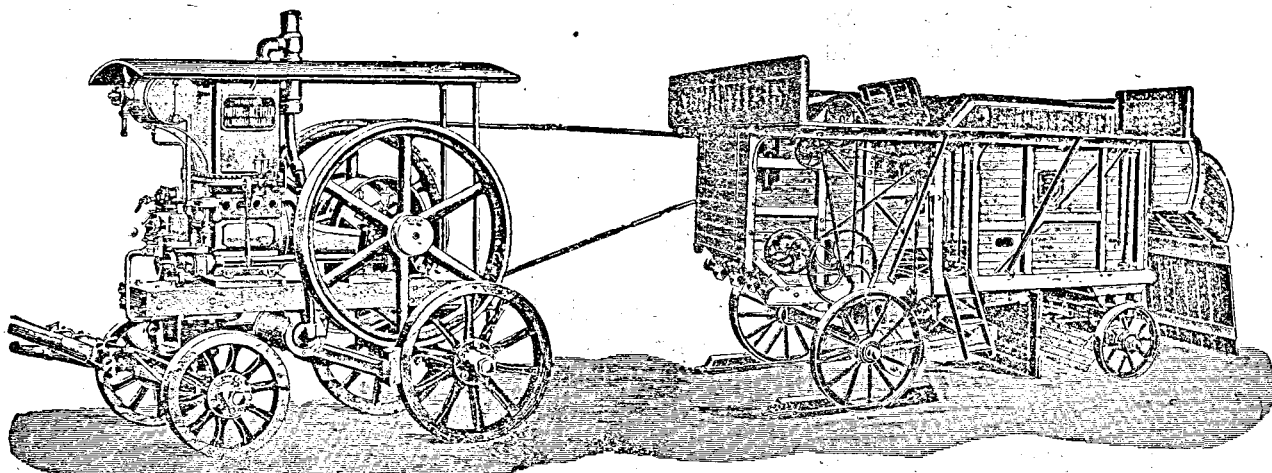
LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÖLDÜNK ÁRJEYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.

Állandó legnagyobb gépkiallítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és lóerőnként **1—2 fillér.**

1876

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, Országház.

1934

Bárdos és Brachfeld

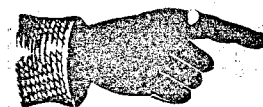
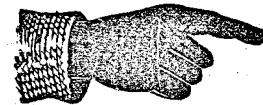
műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-u. 23. sz.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

1971

Földbérlo kerestetik

Város mellett fekvő **1000 kath. hold birtokra**, mely teljesen instruált és modern berendezésű.

A bérlet kezdetét veheti f. évi okt. 1-én vagy 1908. január 1-én.

Cim:

E lap kiadóhivatalában.

1968

Erdélyi alma.

Szász-Csáváson, Kisküküllő vármegyében
kitünő fajalma-termés

eladó.

1970

Termést a vevőnek kell leszedetni.

Ajánlatokat e hó 20-ikáig kérünk a kiadóhivatalba.

GŐZEKE-ACETYLENLÁMPÁK

A közelgő idényre tanácsos már most ajánlatért fordulni

1961

BÁRDI JÓZSEF Automobil-Részvénytársasághoz

BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9. szám. Fővárosi Orfeum mellett.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LÓF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
A bécsi kongresszusok.	499
A segesvári komlószövetkezet és az osztrák komlószármazási törvény.	501
Kisebbségi szakközlemények.	
Légváltás marhaistállóban. — A baromfi kolerajának galloszerinél való kezeléséről. — Fertőzött baromfiótlak kitisztítása. — A pisztrángok etetéséről.	501
 Egyes közlemények.	
Hírek a székelykiállításról.	502
Tenyészállatdíjazás Marosvásárhelyt. — Állattenyésztési felügyelők értekezlete Pécsen. — A londoni magyar kiállítás. Komlóhírek. — Jó sörgyár üzlet. — Sermésünk újabb veszedelme. — A segesvári komlótermés. — A pécsi állatkiállítás. — Fogatos szőlészeti eszközök bemutatása Nagydorogon. — A tokaji bor és Anglia. — Borászati kongresszus Pécsen. — A világ gabonatermése. — Magyarország külkereskedelme. — Osztrák gazdák a magyar tej ellen. — Az italmérési jog és a magyar nyelv.	504
Hirdetések	

A pécsi kongresszusok.

I.

E hónap első napjain két nagyobb-szabású, országos jellegű kongresszus folyt le Pécsen, az ottani kiállítás keretében: a tejgazdasági és a gazdakongresszus.

Azt hisszük, hogy e két ünnepség számbament gyülekezés és tanácskozás éppen nem csupán a kiállítás fényének és külső sikerének emelésére hozatott össze.

A magyar gazdaközönseget sürgős és nyomós okok tömörítették ezuttal is egy táborba. Sajnos, hogy a szükséges egyetértés ezuttal sem engedte mindenben egységes véleményre jutni a magyar gazdaközönség színe-javát.

Különösen sajnálhatjuk, hogy az érdekvépviseleti kérdésben nem sikerült az apró érdekeket és a nálunk minden közkérdés alkalmával bőven termő ellenkező véleményeket — lesimitani.

A kongresszusok lefolyásáról a következőkben referálunk.

Az első országos tejgazdasági kongresszus vasárnap, szeptember hó 1-én kezdődött Pécsen. Több mint 300 tag jelent meg a kongresszuson, akik között 23 vármegyei és városi törvényhatóság, 22 megyei gazdasági egyesület, két közegészségügyi egyesület, az országos statisztikai hivatal és száznál több tejszövetkezet képviselői voltak. A nagygyűlést gróf Bényovszky Móric Baranyavármegye főispánja nyitotta meg Pécs város székházának közgyűlési termében. Megnyitó beszédében röviden vázolta a kongresszus célját, üdvözölte a miniszter képviselőjében megjelent Pirkner János orsz. állattenyésztési főfelügyelőt, valamint a törvényhatóságok, egyesületek megjelent képviselőit. Pirkner János köszönetet mondott a szíves fogadtatásért, egyúttal a miniszternek azt a kijelentését tolmácsolta, hogy a kongresszus határozatait a legnagyobb jóindulattal és érdeklődéssel várja.

Az elnök indítványára a kongresszus üdvözlő táviratot küldött a kongresszus védnökének, Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek.

Az üdvözlő táviratok felolvasása után megalakultak a szakosztályok.

Az első szakosztály délelőtti ülésén Ba-

logh József laskafalusi esperes-plébános, a baranyamegyei tejszövetkezetek szövetségének elnöke tartott nagy érdeklődéssel hallgatott előadást s a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Mondja ki az első országos tejgazdasági kongresszus, hogy a tejszövetkezeti eszmének fejlesztésére és terjesztésére káros hatással bír azon körülmény, hogy a tejszövetkezetek a kereskedelmi törvény hatásköre alá vonatnak. Az első országos tejgazdasági kongresszus ennél fogva határozatilag kimondja, hogy ez iránt felír az országos törvényhozáshoz, megkérve azt, mondja ki törvényhozási-lag, hogy a tejszövetkezetek kivonatnak a kereskedelmi törvény hatásköre alul, egyben utaltassanak a m. kir. földművelésügyi miniszter hatásköre alá azon utasítással, hogy a miniszter záros határidő alatt tegyen jelentést az országgyűlésnek arra nézve, miképpen öhajta és kívánja felügyeleti jogát a tejszövetkezetek felett gyakorolni.“

A kongresszus a határozati javaslatot némi módosítással elfogadta.

Székely Salamon kir. fővegység tartott ezután előadást, a tejkereskedelem ellenőrzése és a tejhamisítások korlátozása céljából szükséges törvényes intézkedésekről s határozati javaslatot terjesztett elő, mely így hangzik:

„A kongresszus tekintettel arra, hogy a tej és tejtermékek hamisítása az egész országban nagy mérvben el van terjedve, a jelenlegi törvényes intézkedéseket nem tartja kielégítőnek a hamisítások megállítására, hanem szükségesnek tartja: 1. hogy a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895. évi XLVI. t. c. és annak végrehajtási utasítása át dolgoztassék és kiegészítettessék; 2. hogy külön felülbíró tanács szerveztessék a tej- és tejtermékekre vonatkozó kihágási ügyek elbírálására, mely az állandó borvizsgáló bizottság mintájára tejszakértőkből legyen összeállítva; 3. hogy a városok és vármegyék vegyeszeti intézeteket állítsanak fel a tápszerek ellenőrzésére, melyek a kormány támogatásában részesüljenek; 4. az orsz. m. kir. chemiai intézet tápszereellenőrző osztályának vegyészeti — úgy mint jelenleg is, de nagyobb mértékben támogassák a hatóságokat, a tápszerek ellenőrzésében és ez az intézet képezzen ki

LÓHERE- és Luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával
magasabb árt fizetek a napi árnál,
ha a kaszálás idején az illető területen aranka nincs.

Gazdák, kik legkevesebb 30 métermázsa magtermést várnak, sziveskedjenek erről lentjelzett céget értesíteni, mely tisztviselőinek egyikét azonnal elküldi és a herét lábán megtekinteti. A kiknek földjén még mutatkozik aranka, azok irtásuk minél gyorsabban, hiszen 100 kilónkint 10 korona bevételi többlet busásan megtéríti az irtási költséget.

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

== BUDAPEST. ==

1002

TERMÉNYEINKET ÉRTÉKESITSÜK

a MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.
utján.

1006

Délvidéki gazdánk fordéljanak ez irányban a kötelékben működő Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezete Temesvár, Losonci-tér 8. sz.

UGYANOTT

Korpa, konkoly, olajpogácsa, takarmányliszt, száritott répaszelet, száraz moslák, malátacsíra, szörplé (mélasse) és minden más erőtakaromány az ország bármely állomására legjutányosabb feltételek mellett szerzhető be.

gyakorlatilag vegyészeket a vidéken felállítandó, városi és megyei tápszer vizsgáló vegyészeti intézetek számára; 5. hogy a nagyobb városokba szállítandó tej, tekintettel a tejkereskedelem gyors lebonyolítására, a vasutakon is ellenőriztessék.

A javaslatot a kongresszus lényegében elfogadta azzal a kiegészítéssel, hogy a tejhamisítást jövőben nem kihágásnak, hanem csalás büntetének fogja minősíteni, a tejleadást engedélyhez kívánja kötni, a tápszervizsgáló vegyészeti intézeteket a jövőben felállítandó mezőgazdasági kamarák létesítsék s végül a tejtermékek kivitelének fejlesztése végett helyezték ezeket az állam garanciája alá.

A második szakosztály ülésén gróf Apponyi Géza elnököt, akinek rövid üdvözlő beszéde után Ujhelyi Imre gazd. akad. tanár tartott előadást a tejfeldolgozás módjáról s hogy annak milyen befolyása van a tejjgazdaság jövedelmezőségére.

Élénk tetszéssel fogadott előadása végén benyújtotta az előadás lényegét magában foglaló következő határozati javaslatot:

1. A gazdaközönség figyelme felhívandó arra, hogy megfelelő teikezeléssel jóval tartósabbá tehető a tej, mint az a jelenlegi teikezelés mellett tapasztalható s így a friss tej szállítása az eddigieknél jóval nagyobb körzetekből történhetik. 2. A sajt értékesítés bár korlátozott mértékben kiterjesztendő különösen ott, ahol megfelelő szaktudás rendelkezésre áll. Enélkül ez nem ajánlatos. 3. A vaj készítés legjobban általánosítható módja a tej értékesítésnek, melyet csaknem mindenütt üzhetünk és ezért az a gazdaközönségnek figyelmébe különösen ajánlandó annál is inkább, mivel a tejjgazdaság meghonosítása mindenütt a helterjesebb gazdálkodást vonja maga után s mivel a tejjgazdaság fejlesztése legbiztosabb rugóját képezi az állattenyésztés fejlődésének. 4. A tejjgazdaság jövedelmezősége nemcsak az értékesítés minőségétől függ, hanem, és első sorban attól, hogy egy-egy tehén után ugyanazon takarmány árán mennyi tejet tudunk termelni. Ezért kiváló gond fordítandó a helyes tenyésztés kiválasztására.

A javaslatot változatlanul elfogadták.

A következő tárgy dr. Fetti Ottó állatorvosi főiskolai tanár nagy érdeklődéssel hallgatott előadása volt a tejjgazdasági melléktermékek értékesítéséről.

Határozati javaslata a következő:

1. Hazai gazdaságokban a lefölözött tej, író- és savó ez időszerint különösen a borju-nevelés és hizlalás nemkülönben főleg húsértés hizlalás útján értékesíthető legcélszerűbben. A tejjgazdasági melléktermékek közül a lefölözött tej és író nagy tápértékénél fogva emberi táplálékul is igen alkalmas. A lefölözött tejnek forralt állapotban való fogyasztását különösen a nagyobb városok nép- és tejkonyháiban kellene meghonosítani.

2. Szükséges a nyers, lefölözött tej fo-

gyasztásának és feletetésének káros következményeit, nevezetesen a gümőkör tejesztésének veszélyét népies modorban irt közlemények útján a nép szélesebb rétegével, különösen tejszövetkezetekkel bíró községek lakosságával megismertetni.

3. Szükséges, hogy a magas kormány pályázatok kiírásával és a beérkezett legjobb pályaterveknek jutalmazásával a mi viszonyainknak megfelelő kisebb, egyszerűbb pasterizáló gépek szerkesztését előmozdítsa.

Szükséges továbbá a pasterizálás kérdésének tanulmányozására és annak a gyakorlatban leendő vezetésére egy bizottság megalakítása,

4. A kongresszus mondja ki, miszerint sürgősen szükséges a fölöző gép-dobján visszamaradt iszapnak elégetését miniszteri rendelettel mindenkire kötelezővé tenni.

A határozati javaslatot elfogadták.

Az első szakcsoport délután tartott ülésén Benyovszky Mór Baranya vármegye főispánja elnököt. Az ülés tárgyát dr. Koerfer István miniszteri fogalmazó előadása képezte a nagy városoknak tejjel való ellátásáról s a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Mondja ki a kongresszus, hogy nemcsak kívánatosnak, hanem szükségesnek is tartja, miszerint városaink tejjel való ellátása mielőbb megfelelően szabályoztassék s erre egy törvényhozást, mint az illetékes minisztereket felkéri.

A kongresszus egyhangulag határozattá emelte a javaslatot.

Végül a szakcsoport egyhangulag határozattá emelte Sztanszkovánszky Jánosnak azt a javaslatát, mely szerint a kereskedelmi kormányt felkéri, hogy:

1. A tejnek az éjjeli vonatokkal való szállítását is engedélyezze, 2. a vasuti állomásokon kívül megálló helyeken is engedje meg a telfeladást.

A kongresszus második szakcsoportjának ülése hétfőn reggel nyolc órakor kezdődött. Az ülésen Hertelendy Ferenc elnököt. Günther Ferenc a Bács-Dodrogvármegyei gazdasági egyesület igazgatója tartott érdekes előadást a tejjgazdaságok és tejszövetkezetek szervezéséről és egyéb a tejjgazdasággal összefüggő intézmények központosításáról, azok központi felügyeletéről és ellenőrzéséről. Előadása végén a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

1. A falusi tejszövetkezetek és egyéb a tej közös értékesítése céljából létesített hasonló tejjgazdasági intézmények hazai tejjgazdaságunk, a szövetkezés, valamint az egyes tejtermelők érdekének szolgálatára és megvédése céljából, az országban egyöntetűen szervezett vezetés, felügyelet és ellenőrzés alá veendő.

2. Ezen vezetés, felügyelet és ellenőrzés az érdekelt gazdatársadalom és a földművelésügyi kormány kölcsönös és egyetértő működésére bízandó.

3. Ennélfogva a már fennálló tejszövetkezeti szövetségek mintájára, még pedig akár kapcsolatban valamely gazdasági egyesülettel akár anélkül, de minden esetben önálló szervezettel, vidékenként ily szövetségek létesítendő.

4. A földművelésügyi kormány befolyásának biztosítása, másrészt az ügyvitel lebonyolításának megkönnyítése céljából ezen szövetségek mellé nevezett kormány egy-egy kiküldött közegét osztja be és alája rendeli a szövetség területén működő állami vajmestereket.

5. A tejjgazdaságot szolgáló bármily irányú és természetű gazdatársadalmi vagy állami támogatásban csak ily szövetségek tagjai részesíthetők.

A tetszéssel fogadott előadás után elfogadták a határozati javaslatot némi módosítással.

A kongresszus második szakcsoportja Ország Lajos elnöke alatt tanácskozott. Hajós István tartott előadást a teikezelés módjának befolyásáról a tej és a belőle készült termékek minőségére és a tiszta kultúrák szerepéről a tejnek vajjá és sajtá váló feldolgozásánál. Előadásához határozati javaslatot csatoltak, mely a következő:

I. A tejjgazdasági kongresszus ama kívánságának adjon kifejezést, hogy a termelés és teikezelés ellenőrzésével csakis az állatorvosok bizassanak meg, hogy ezzel a terjedés közlelmzésünk és közegészségügyünk javára végre-valahára minden irányban tisztázva legyen.

II. 1. Sürgősen szükséges a szarvasmarhák gümőkörjére elleni védekezés még pedig nemcsak az okozott gazdasági károk, hanem az emberek fertőzésének veszélye miatt is.

2. A kormány a védekezést a gümőkör természetéről és fertőzés módjairól és a Tuberkulin próba jelentőségéről való helyes ismeretek terjesztésével s anyagi eszközökkel való támogatása útján segítse elő.

3. Hatósági intézkedések is szükségesek válnak a gümőkör elleni védekezéseknél. Ha ezeket kellő óvatossággal alkalmazzák, ugy a betegség továbbterjedése megakadályozható és fokozatos csökkenés érhető el.

III. 1. Kívánatos, hogy a tej ellenőrzésére vonatkozó hatósági rendeletekben kimondják, hogy az eladásra kerülő tej szennyezéseket ne foglaljon magában. A maximális szennyezőanyag-tartalom a közfogyasztásra kimért tejnél 8—10 milligramm, a gyermeektejnél 5 milligramm lehet.

2. A tej lehűtése hatóságilag rendeltessék el. Télen 4 fok C., nyáron pedig 8—10 fok C. legyen a tej maximális hőmérséklete az átvételnél.

3. Reklám célokra a tej különös jelzése szigorúan eltiltassék, az ilyen tejfélék termelése bizonyos követelményekhez legyen kötve.

IV. 1. A tejjgazdasági kongresszus sürgősen kérje fel a kormányt, hogy a tej- és

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chifon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Férfi és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

☎ Telefon-szám 567.

☎ Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

tejtermékek előállításánál kiterjedten végzendő kísérletekhez megfelelő eszközöket bocsásson rendelkezésére.

2. Tekintettel a tiszta kulturákkal már eddig is elért értékes eredményekre, a kongresszus kívánatosnak jelentse, hogy a magas kormány ezeknek gyakorlati használhatóságát tanulmány tárgyává tétesse.

3. Evégből a szakiskolában időközönként tanfolyamok létesítenek, ahol a gyakorlatban működő vaj és sajtmesterek a tejjgazdaság újabb vívmányaival megismertessenek, továbbá a szakiskola laboratóriumai tökéletesebb felszerelésekkel láttassanak el, hogy az „ad oculos demonstrative“ bemutatásokat érthetőbben gyakorlatiasabban lehessen eszközölni.

4. A tejjgazdasági kongresszus állandó bizottságot bizzon meg ezen cél elérésére, szükségesnek mutatózó lépések megtevése.

Az előterjesztett javaslat felett hosszú és tartalmas vita indult meg, mely után a szakcsoporthoz némi módosítással elfogadta az előadó határozati javaslatát.

A záróülésen előterjesztették a szakcsoporthoz határozatait, amelyeket a kongresszus plénuma magáévá tett. *Meskó Pál* indítványára elhatározták, hogy a tejjgazdasági kongresszusokat állandósítják, *Szilágyi Gyula*, *Székely Miksa*, gróf *Hoyos Miksa* és *Förster Jenő* felszólalása után határozatilag kimondotta a kongresszus, hogy a tárgyalások anyagát ki nyomtatván, megküldik az összes szövetkezeteknek. Végül gróf *Apponyi Géza* és *Makfalvay Géza* fejezték ki köszönetüket a kongresszus munkásságában részeseknek. *Pirkner János*, *Darányi* miniszter képviselője pedig kilátásba helyezte, hogy a miniszter a hozott határozatok végrehajtását elősegíti és a miniszter nevében biztosította a kongresszust, hogy a földművelésügyi miniszter mindig elsőrangú teendőjének ismeri a tejjgazdaság előmozdítását. Ezzel a kongresszus szétoszlott.

A segesvári komlószövetkezet és az osztrák komló származástörvény.

Több ízben adtunk hírt arról, hogy az osztrák parlament engedett a cseh komlótermesztők törekvésének s megalkotta az osztrák komlószármazási törvényt, mely szerint bármely osztrák piacon, adás-vevés alá kerülő komlószállítvány csak olyan feltétellel hozható forgalomba, ha a komlótermés származása, eredete, termő helye bizonyítva lesz, s a bizonylat minden egyes zsákon rajta lesz! Ezt azért találták ki a cseh gazdák a cseh komlókereskedők rovására, hogy ne lehessen többé komlót keverni (szokvány komlót készíteni) s hogy ne lehessen saazi komlót másfélével házasítani, s hogy ezentúl az igazi saazi komlót még drágábban is el lehessen

adni. Ezen törvény ellen zúgnak a galiczia (2000 hektár) stájer (1200 hektár) termelők is — de azért a végrehajtási miniszteri rendelet szeptember végére kiadatik. Minket is érint ezen törvény, mert tudvalevő, hogy a saazi piacon minden évben kétannyi „saazi“ komlót adtak el (dupla áron) mint a mennyi termelt s a szokvány saazi komló keverékben a magyar komló is szerepel 25—30% mennyiségben. Tehát velünk szemben sem lojális eljárás ez. Persze, most minden a sörgyárosokon mulik! Mert ha ők nem hallandók saazi komlót háromszoros áron venni, de megelégszenek más származású, de jó komlóval is, akkor a saazi komló hoppon marad. S így talán most fog elérkezni annak ideje is, hogy a magyar sörgyárosok is elfordulnak a zsarnok saazi piactól és itthon veszik a komlószükségletüket. Fenti — minket is bántó osztrák törvény dolgában — augusztus hó 27-én Segesvárt értekezletet tartott a segesvári komlószövetkezet, mely alkalommal egy memorandumot dolgozott ki, s a vonatkozó törvény sérelmes pontjait kimutatva, azokra a földművelésügyi ministertől orvoslást kért. A felterjesztés szövege a következő:

„Nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi
Minister Ur!

Hivatkozással Nagyméltóságodnak f. évi 5782/VII. 1. Eln. sz. magas leiratára, van szerencsém jelenteni, hogy „betreffend der örtlichen Herkunft des Hopfens“ című ausztriai törvény szövetkezetünk részéről tanulmányozás tárgyává tétetett s ennek eredményeként a következőket hozom Nagyméltóságod tudomására.

A segesvári komlótermelő szövetkezet egyöntetű véleménye szerint a jelzett törvény egyáltalán ellenkezik azon intenciókkal, melyek közös vámterület határain belül szorosabb kereskedelmi kapcsolatban levő országokat jellemeznék.

A mi piacainkra Ausztriából bármilyen ipari és kereskedelmi cikk bejöhethet anélkül, hogy annak forgalmát valamelyes kikötésekkel korlátoznánk. Ez a törvény azonban nehézséget támaszt a nem ausztriai (s így a magyarországi) komlónak osztrák piacokra való értékesítése ellen. *S ez illojális eljárás velünk szemben!*

Ha a szóban forgó törvénynek csak az volna az intenciója, hogy a saazi komló jellegét, hirtvét quasi védjeggyel megóvjja s annak forgalomba hozatalát szabályozza a törvény első paragrafusa ellen észrevételt sem tennénk, s ily értelmezés mellett ezen első paragrafust el kell és el lehet törnünk. Hogy azonban így értelmezik-e Ausztriában ezen paragrafust, ma még nem tudjuk.

De nem méltányos s határozottan sérti a két állam kereskedelmi viszonyosságát a törvény 8. §-a, mely kimondja, hogy idegen országból ausztriai piacokra kerülő komlónak

származását és jellegét igazolni kell. Lehet, hogy ezen ellentünk kitalált zaklatás visszafele sül el és a világkereskedelem ezután a magyar vignettával Saazba érkező jobb komlókat is figyelmére fogja méltatni s cserben hagyja az affekciónált értékű saazi komlót. Lehet, hogy így lesz a jövőben. De az is lehet, hogy a prima minőségű magyar komlót a törvény kijátszásával ezután is felfogják használni a saazi komló keverésére s csak másod és harmad minőségű magyar komlón fogják a származási igazolványt rajta hagyni, ami által a magyar komló a külföld előtt teljesen diskreditálva lenne.

Mivel az előttünk fekvő ausztriai törvény a magyar értékesítése elé nehézséget gördít s a magyar komlónak ausztriai piacokra való eladhatóságát megnehezíti, mi is megkívánhatnánk annyit, hogy ezután az Ausztriából hazai sörgyárakba érkező komlószállítványokon a származási igazolvány rajta legyen s a minden sörgyárban örködő pénzügyőr feladata volna, hogy azon komlót, mely ily származási igazolvánnyal nem bír, a sörgyártáshoz felhasználni ne engedje.

A hazai komlótermésnek itthon való értékesíthetése érdekében pedig magunkévá tesszük, a magyar sörgyárosok egyik kérését s tisztelettel javasoljuk:

Adassék meg sörgyárainknak azon kedvezmény, hogy a söradó ne a hűtő bérkákban talált sörlé után rovassék ki és szedessék be, hanem a már kész sör után és akkor, mikor az fogyasztás céljából a sörgyár pincéjéből kikerül. Ez a kedvezmény azonban csak azon sörgyáraknak adassék meg, mely magyar komlót dolgoz fel. Ez nem okozna a kincstárnak jövedelem kevesbedést s könnyű szerrel keresztül vihető volna.

Segesvár, 1907. augusztus hó 28-án.

Somogyi István s. k. alispán, elnök.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Légyirtás marhaistállóiban. Greiner Károly, höllsteini lakos a badeni nagyhercegség gazdasági egyesületének hetilapjában erről a következőket írja: „Már több éve azon törom fejem, hogy miként irthatám ki, helyesebben mondva a legkisebb mértékre fogyasztatnám meg a legyeket a marhaistállóiban; minthogy a legyek teljes kipusztításáról, mivel mindig jönnek újak, sajnos szó sem lehet. A gazdasági szaklapokban ajánlott eszközöket már évek hosszú során át alkalmaztam, de eredményükkel bizony nem igen voltam megelégedve. Kigondolt kísérleteim szintén cserben hagytak, míg 1906. nyarán arra a gondolatra jöttem, hogy az istállólegyeket, amelyeknek szokásait megismertem, légyhálóval fogom összefogni. Nemcsak a kísérlet, hanem a praktikus alkalmazása is az eddig használt segédeszközök között a legjobban elégitett ki. Mivel a hálónak jól kell elkészítve lennie és a fogást a legyek szokásaikhoz mérten kell eszközölnünk, utasítást akarok ehhez adni, azon föltevésében, hogy több gazda fogja

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménnytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménnytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

e dolgot megkísérteni, hogy e gyötrő szellemektől megszabaduljunk. Utódok azért mindig támadnak és nincs oly nagy harc, hogy ne maradnának egyesek életben; így van ez itt is.

A lakatosmester által erős drótot hajlítottam, úgy hogy egy 30 cm. hosszú felület egyenesen marad, a drót két végét köríves sarokban összehajtottam úgy, hogy azok lefelé 30 cm.-nyire ismét találkoznak. E helyen a drót végeket egymásba fonattam és úgy egymásra csavartattam, hogy e összevonott drótvégek nyelet képeznek, amely az istálló magassága szerint 25—50 cm. hosszú legyen. Tehát ez hasonlít a lepkefogó háléhoz, természetesen sokkal nagyobb mértékű és fenn nem kerek, hanem 30 cm. hosszúságban lapos.

Erre az állványra kerül egy 75—80 cm. hosszú hálósövetből való zsák, amelynek nem szabad lyukasnak lenni.

A légyfogást tetszés szerint a nap bármely időszakában eszközölhetjük, legjobb azonban etetéskor vagy az után, nehogy a marhát nyugtalanítsuk. A félnék állat csakhamar megszokja a reá nézve üdvös mozdulatokat.

Legjobb ha a legyek fogását az istálló egyik végében kezdjük, a nagy, de mégis könnyű súlyú hálót fejünk felett lengetve úgy, hogy karunk és a háló körívű mozdulatot irjon le és egyhuzamban, minden megszakítás nélkül, lassan előrehaladunk a hálót körívben úgy forgatva, hogy az annak végén a huzat miatt összegyülemlött legyek a nyíláson ki ne szabadulhassanak. Mihelyt csak pillanatnyi ideig is megszakítjuk e mozgást, akkor a legyek szökésre ez alkalmat rögtön felhasználják, miért is a lengőmozgások befejeztével a hálót hirtelen átsapjuk és a nyíláson maradt kis, szabadulásra alkalmas lyukakat kezünkkel befedjük. Egy fél perc alatt 70—120 drb.-ot fogok. A hálóban lévő, összefogott legyeket legjobb forró vízzel leforrázni, miáltal nagyszerű madár- vagy baromfiéledelt adnak. A légyfogás ilyen eszközlése igen olcsó és kevés gyakorlat után jól és biztosan bevállik. A háló többéven át eltart és alig kerül 1 kor. 40 fill.-be. A legyeket csukott ajtónál fogdossuk, mert ha nyitva tartjuk, sokan elmenekülnek. Szobai legyeket nem lehet így fogni.

— A baromfi kolerájának galloserin-nel való kezeléséről. Tavaly Kovács Sándor, alberti-irsai állatorvos kerületében nagyban pusztított a baromfikolera. Némely udvarban, ahol finomabb fajbaromfiakat (főleg orpington és langshamokat) is tenyésztettek, naponként gyakran 8—10 drb pusztult el, a visszamaradt állatok pedig elkorcsosultak, lesoványodtak, úgy hogy alig lehetett őket értékesíteni. A boncolás és a bakteriologiai vizsgálat baromfikolerát állapított meg.

Eleinte a betegállatok levágásával, a gyanusoknak szigorú elkülönítésével és alapos fertőtlenítéssel kísérelték meg a ragály elterjedését elfojtani. Az eljárásnál 1% os rézsulfátoldatot és sósavat is használtak, de mind hiába; az állatok tovább pusztultak.

Kovács most megkísérelte a Meister, Lucius & Brüning (Höchst, a. M.) gyárban előállított serumot. Először egy udvarban 80 baromfit oltott be, amelyek közül azután már egy sem hullott el. Hasonló jó eredményre

vezettek a későbbi galloserin oltásai. Maga az oltás nem okozott megbetegedést, az oltás helyén, a mellen gyakran támadt ugyan egy kis daganat, ez azonban hamar, legkésőbb egy hét alatt eltűnt. A már megbetegedett állatok a serum beoltása után megelégnültek és a járvány 3—4 nap alatt elmúlt.

Noha a galloserin még általános használatra jelenleg kissé drága, 50 ccm.-nak az ára 5 kor. és az egy szárnyasra eső tégely nagysága szerint 2—5 ccm.-t tartalmaz, mégis finomabb, fajtenyészetekben jó alkalmazást nyerhet.

+ Fertőzött baromfiólak kitisztítása.

A baromfiól a legtöbb gazdánál el van hanyagolva. Egészséges, jól fejlődő állatokat csak tiszta ólban lehet tartani. Ha az atkák, tollpilkék és másféle paraziták a tyukházba befészkeltek magukat, akkor a tenyésztés jövedelmes volta igen nagy veszélyben forog. A bajt elhárítandó, a védekezéshez azonnal hozzá kell fogni. Az ólban levő összes tárgyak, az u. m. ülőrudak, tojó fészkek az etető és itató edények, teljes megtakarításán kívül, a nyílásokat és hasadékokat be kell fecskendezni kátránnyal, petróleummal vagy dohánylevel. Ezenkívül a réseket még be is kell tapasztani. Az ólban elhelyezett tárgyakat ülőrudak stb. vonassuk be szintén kátránnyal vagy petróleummal és ha már mindent megtisztogattatott, akkor a helyiség karbolsavval kevert oltott mésszel meszelendő ki. (Kénsavas méssz is jó.) Rovarok ellen a következő eljárást is használják. A baromfiak kieresztése után kora reggel kénnel jó erősen kifüstölik a helyiséget és zárva tartják késő estig és a szárnyasok beeresztése előtt jól kiszellőztetik.

— A pisztrángok etetéséről. A szabadban élő pisztrángok főleg vízi és száraz rovarokkal, lárvákkal, férgelkkel, békákkal, salamanderekkel, puhatestű állatokkal és apró halakkal táplálkoznak.

Mivel a pisztrángtenyésztésnél lehetetlen a táplálékot ez állatokból szolgáltatni, ezért rossz lóhúst, vágóhídi hulladékokat etettek velük nyersen. Az ezt követő betegségek megtanították a pisztrángtenyésztőt, hogy ilyen húsnak etetésével nem gazdálkodhatik. Ezért a hizlaltatásra friss tengeri halakat hozattak. Ezek azonban nyáron a hosszú ut alatt megromlanak. Husos halakat sem lehet így nagyobb tömegben tenyészteni, hogy az ember megelégedjék.

Minthogy a pisztrángtavakat rendszerint dusabban látják el, mint a pontytavakat, tehát a tápláléknak is jóval bővebbnek kell lennie, mint pontyoknál.

A pisztrángok jobban szoknak hozzá az eledelhez, mivel természetes tápanyagokat nélkülöznek. Etetésre legalkalmasabb a szivárvány-pisztráng, legbevésőbb a pataki. A pisztrángokat ne etessük egy helyről, sokkal inkább szerzik meg az eledelt, ha a tavon szerteséjjel hintjük és ne etessük őket túl. Minden nap nem kell őket etetnünk. Lehetőleg ne hullassunk a földre táplálékot és ne hagyjuk ott fekve. Az etetőtavakat télen át, ha lehetséges, szárazzá kellene tenni és mésszettel meszteni. Husmaradékkal, vágóhídi hulladékokkal, megaludt vérrel, májjal és hasonlóval lehet etetni, de mindezt csak is friss és nem állott minőségben.

E hushulladékokat egy husvagdalogép segítségével felaprítjuk és $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ -nyi adag liszttel

kásával keverjük, amely a darabkák szétfoszlását megakadályozza. E kását főzés által kevés viz hozzáöntésével akkor is előállíthatjuk, ha e tápanyagok már nem egészen frissek. Így jobban össze is tart. Ha ilyen friss és olcsó hushulladékok nem állnak reydellezésünkre, akkor huslisztet, vérlisztet, hallisztet használhatunk. A halliszt főleg azért ajánlható, mert dus tartalmu a fontos ásványi anyagokban. Lehetőleg e lisztek közül többet keverjünk össze és még $\frac{1}{4}$ résznyi rozslisztet adjunk hozzá, hogy az egész a szükséges tömörséget, tartósságot elérje. E keveréket lehetőleg kevés vízben vagy még jobb: sovány tejben merev kásával főznünk, amely kihülése után a husvagdalogéppel laskák vagy kisebb darabkákra aprítható és így feleltethető.

A kásaszerűen kevert tápanyagokból kb. 6—10 kg.-nyi szükséges, hogy 1 kg. pisztránghúst produkálhassunk. Mivel a pisztránghizlalás a pisztránghus magas értékénél fogva a pontytenyésztésnél nyomtatékosan jövedelmezőbbé lehet, úgy bizony e tápanyagok minőségén nem kellene takarékoskodni. *Lukas.*

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Hírek a székelykiállításról.

Az építkezések a kiállítás területén serényen folynak. A pavillonok és istállók faanyaga nagyrészt már kifaragva várja az összeállítást. E hó 20-ára készen lesz minden épület s akkor a belső berendezésekhez fog a rendezőség. Az előre meghatározott épületekhez még több új kisebb helyiség építése vált szükségessé, a nagyszámu és egyre szaporodó bejelentések folytán.

*

A kiállítás díszes plakátjai immár mindenütt ki vannak ragasztva. Ötven vasuti állomáson, ugyanannyi nagyobb székely városban és községben. Budapest számos hávéházában és Kolozsvárt, ahol csak a közönség azt olvashatja. A pécsi kiállítás területén is ötven plakát jelenti a székelykiállítás közeledtét. Szóval: reklám dolgában igen jól van ellátva a székelyek kiállítása.

*

A bejelentések legutolsó terminusa e hó 18-a lévén, ismételtlen is figyelmébe ajánljuk a résztvenni akaróknak, hogy jelentkezésüket ne hanyagolják el, mert a hely egyre fogy.

*

A kiállítás három legnagyobb osztálya: az állat, a gép és a terményosztályok lesznek. Ezek semmivel sem fognak — érték és mennyiség tekintetében — a pécsi mögött maradni. Gépgyárosaink még egyetlen eddigi erdélyi kiállításon sem vettek részt hasonló szép kollekciókkal.

*

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!
Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekkefej.

Porvédő kerekek.

Acél [ ] gerendely.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámoralkból.

1457

Sürgönycim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest. V., Váci ut 2.

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának Vezérügynöksége

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Az állami érmeket is megadta Darányi miniszter és így a székelykiállítás érmek, aranydíjak, pénzdíjak és oklevelekben igen gazdag leend. Lesz bőven miért versenyezni e tekintetben is.

*

Üzletek kötésére, összeköttetések létesítésére is, mint minden erdélyi kiállításnál, nagy súlyt fektet a rendezőség. E nélkül ma már nem volna értelme a kiállításoknak.

*

A kiállítás vidéki látogatói jól teszik, ha szállás iránti igényeiket legkésőbb e hó 20-ig a kiállítás igazgatóságához (S.-szent-György) bejelentik, mert már eddig is oly sok ily irányu megkeresés érkezett, hogy csak legnagyobb gondal lehetett azoknak eleget tenni.

*

A kiállítási tárgysorsjátékon minden belépő jegy egy számmal játszik. Száz értékes nyereménytárgy lesz 10—500 korona értékig.

*

— **Tenyészállat díjazás Marosvásárhelyt.** Aug. 31-én tartotta a marostordamegyei gazd. egyesület a m. kir. földmívelésügyi miniszter és Marosvásárhely sz. kir. város támogatásával tenyészállat díjazását. A meglepő siker fényes tanúságot tett Sánta Albert gazd. egyt. titkárnak. másfél év alatt kifejtett buzgó munkálkodásáról. Számos érdeklődőn kívül megtekintette a kiállítást gróf Teleki Sámuel v. b. t., báró Vay Sándor főrendiházi tag kíséretében s legnagyobb meglepedettségét és elismerését fejezte ki Sánta titkárnak az állattenyésztés helyes fejlesztéséért. A bíráló bizottság által a következő díjak és oklevelek lettek kiosztva:

Erdélyi magyar fajták.

Legszebb anyaállatok:

I. díj 50 K,	nyerte	Ujfalvi János.
II. " 40 "	"	Molnár István.
III. " 30 "	"	Pethő Ferenc.
IV. " 30 "	"	Batár László.
V. " 15 "	"	Ifj. Szenner György.

Oklevelet nyertek:

Nagy István, Kuti Károly, Molnár István.

Legszebb apa állatok:

I. díj 45 K.	nyerte	Bárdos község.
II. " 35 "	"	Osváth Dómokos.
III. " 20 "	"	Csávás község.

Oklevelet nyert:

Gróf Bethlen István 5 darabból álló csoport kiállítása.

Legszebb 2—4 éves üszők:

I. díj 40 K,	nyerte	Szabó József.
II. " 30 "	"	ifj. Szenner György.
III. " 20 "	"	Oláh György.
IV. " 15 "	"	Tószó Ferencz.
V. " 10 "	"	Benke József.

Oklevelet nyert:

Váry János 2 drb. üszője.

Egy éves üsző borjúk:

I. díj 20 K,	nyerte	Dongó Ferenc.
II. " 15 "	"	Domahidy Györgyné.
III. " 10 "	"	Csibi Sándor.

Oklevelet nyert:

Molnár István.

Nyugati fajták:

Legszebb siementhalai apaállat 2—5 évesig.

I. díj 40 K,	nyerte	Szentgyörgyi János.
II. " 35 "	"	Kuti Márton.

Oklevelet nyert:

Kiss Károly 9 darabból álló csoport kiállítása.

Legszebb anyaállat 3—10 évesig.

I. díj 30 K,	nyerte	Székely József.
II. " 20 "	"	Temesvári György.

Oklevelet nyertek:

Kuti Márton, Temesvári György, Tavasz János.

Legszebb nyugati üsző díja 15 K, nyerte Kovács László.

Oklevelet nyert Kuti Károly.

— **Állattenyésztési felügyelők értekezlete Pécsen.** Az ország állattenyésztési felügyelői kara, számszerint 34, kedden értekezletet tartott Pirkner János miniszteri tanácsos, országos állattenyésztési főfelügyelő elnöklete alatt. Az értekezlet célja volt az állattenyésztést és a kar érdekeit érintő dolgok megvitatása, Pirkner János megnyitó beszédében utal a Pécsen most megnyitott gyönyörű állatkiállításra. Helyénvalónak tartja, hogy az állattenyésztési felügyelői kar részéről elvi döntés történjék arra vonatkozólag, vajon a tenyészállatok beszerzésénél fentartják-e a jövőben is a mostani irányelveket, mely szerint a beszerzés a lehetőség szerint a magas vérben tenyésztett állatok közül történjék? Az értekezlet egyhangú határozattal kimondta, hogy ezen régi, jónak bizonyult irányelv szerint fogja beszerezni a népies tenyésztés tenyészállatait. Az elnöklő állattenyésztési főfelügyelő ezután felhívta a felügyelő kart, hogy a tenyészállatok beszerzését fokozott mértékben propagálják. A szükséges pénzüsszeget a földmívelésügyi miniszterium rendelkezésükre bocsátja. A kiosztás mikéntjére vonatkozólag beható vita indult meg. Ugyanigy elintézték több adminisztratív természetű kérdést, megállapodott az értekezlet a tenyészállatok jelzése, biztosítása stb. kérdésekben, nemkülönben több személyes természetű és adminisztratív dologban.

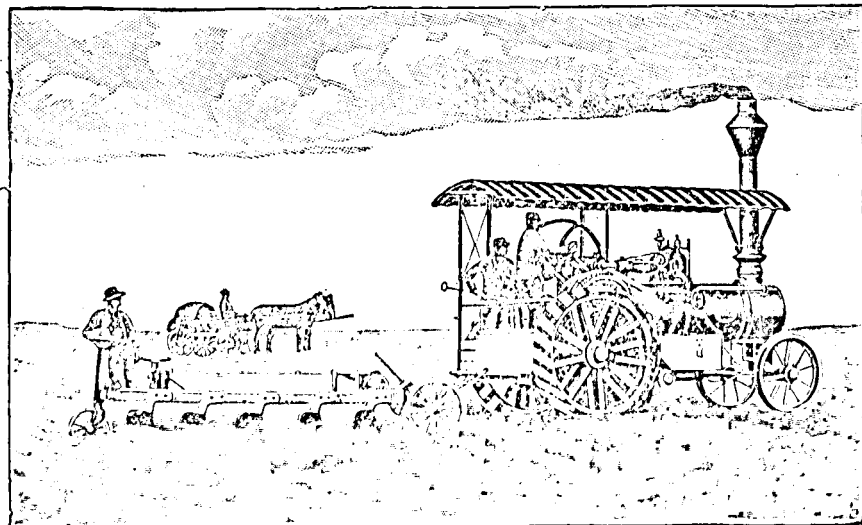
— A londoni magyar kiállítás iránt

országszerte általános érdeklődés nyilvánul meg. A napokban Kolozsvárt alakult fiókiroda, a mely Lázár István gróf nyug. főispán vezetésével élénk buzgalmat fejt ki, hogy az erdélyi részek különleges ipartermékei minél érdekesebb és gazdagabb csoportokban legyenek képviselve a tárlaton. Az akciót meleg szeretettel karolta fel az erdélyi főuri világ és a mágnásasszonyok vetélkedve végzik az anyaggyűjtés nehéz munkáját. Jósika Gábor báró az erdélyi bortermelők kollektív kiállítása érdekében buzgólkodik, Bornemissza Elemér báróval együttesen. Özv. gróf Nemes Jánosné és Bornemissza Leopold báró főispán a híres régi erdélyi ötvösipar szebb darabjait gyűjtik össze. A kiállítás előkészítő bizottságába újabbán bevásárolták Wesselényi Miklós báró koronáért, Bánffy Ernő bárót, erdélyi gazdasági egyesületi elnököt, Jósika Gábor báró erdélyi pinczeegyesületi elnököt, Bánffy Miklós grófot, Kolozsmegye és Kolozsvár főispánját és Lázár Árpád beszerzei főispánt.

— **Komlóhírek.** Egész Közép-Európában javában folyik a komlószedés, s a már eszközölt lemérések után azt konstatálják a gazdák, hogy nemcsak a komlókereskedők által sugalmazott terméshírek tulzottak, de a mi terméseredményt maguk a termelők vártak, az is kevesebb lesz $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ -el! Sehol se érik el a tavalyi termésszámokat s újabb jelentések szerint nálunk sem állunk jobban. A cseh Polepp környékén a rézrozsdá által megátadott tőkéket meg se szedik; a bajor Spalt környékén közepes termést várnak. Dénmetországban kevés a szedő, valahol Menningen környékén egy birtokosnak az az ötlete támadt, hogy az átvonuló, manővrozó katonaságtól kért szedőt s a parancsnok átengedett 40 legényt 12—31 napra, míg új szedők érkeznek. A világpiacok még csendesek! az 1906-os komló azonban leült. Nürnbergben már érkezik naponta 200—300 zsák új komló s lassan értékesül 50 kilónként: 65, 70, 75 egész 80 márkán. Ezek bádeni, tethnangi II. osztályuk; hallertaui jobbfele 75—85 márkán kél el. Angliában nem bir a komló fejlődni a hideg éjjelek s a korompenész hatása alatt. Az elmúlt héten a continensről oda már 1630 mázsát importáltak. Ugy látszik, Anglián mulik az idei üzlet megjavulása, s mi helyt angol vevők megjelennek Nürnbergben: megindul a komló üzlet. A „Saazi Hopfen Brauerzeitung“ már szívja vissza a mult számban jósolt 150,000 mázsás saazvidéki termést s már csak 130,000 mázsát remél az eddigi szüretelések nyomán. A komlóminőséget mindenütt dicsérik, jó lesz tehát ha a magyar termelők is tisztán válogatva szedik a termést s ovatosan végzik a szárítást és zsákolást.

— r — s —

— **Jó sörgyár üzlet.** Egy cseh szaklap írja, hogy az u. n. pilseni ősforrás nevű régi sörgyár üzemjoga 250 pilseni házhoz van kötve. Ebből egy bécsi bankár 15-öt bir ca. 4736.000 kor. értékben, a többi jog egynehány 100 pilseni polgáré s ennek értéke mintegy 94 millió korona.

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ! (egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Gróf Bethlen Sándor, Marosgye p. Marosludas. 1953

Gróf Mikos Kelemen, Uzon Háromszék.

Dreher-uradalmak, Vál- és Szentlázló, Fejérmegye.

Fejérváry Géza, cs. és k. kamarás, Nagykeszi, Komárommegye, stb. stb.

(Kivánatra az ÖSSZES vevőket felsoroló referencia-jegyzékkel szolgálunk.)

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

— Termésünk újabb veszedelme. A gazdák részéről sokan panaszkodnak, hogy a többszöri permetezés dacára szőlőjüket nemcsak hogy ellepte a perenospóra, hanem mellett a növények levélzete eddigi nem szokott módon egész nyáron át selyeslett és fejletlen maradt s ennek következtében a bogyó sem fejlődött úgy, mint azt a gazdák annyi eső után méltán várhatták.

E szokatlan jelenségnek okát kutatva végtére rájöttek, hogy annak kizárólag a rossz permetező anyag az oka.

A rézgálic kereslet ugyanis évről-évre fokozódik az országban. A szőlősgazdák közül mind többen és többen szánják rá magukat a rendszeres permetezésre, a mellett a gabona csávázása, a szőlőkarók impregnálása, a burgonya, répa, gyümölcsfák stb. locsolása révén is rengeteg a szükséglet. A forgalom fellendülése azonban nemcsak a rézgálic árak tetemes emelkedését idézi elő, hanem a kékkő hamisítás is roppant tért hódít. Anilin festékekkel kékre festett rézgálicot hoznak a kisvárosi kereskedők és falusi szatócsok forgalomba, mit leginkább arról lehet felismerni, hogy oldatában a fényesre csiszolt vas megrozsdásodik. Ezen hamisítások miatt már évek óta sok panasz hallatszik nem csak egyes termelők, de a gazdasági egyesületek részéről is. Így történt, hogy néhol falun kicsinyben olcsóbb áron lehet rézgálicot venni, mint a hogy a rézgálicgyárosok vagononkint adják locó gyár. Hogy ilyen fajta rézgálic vagy keverve van idegen anyaggal, vagy abban rézgálic egyáltalában nincs, éppen olyan természetes, mint az, hogy az ilyen kékkővel történő permetezésnek semmi hatása nincs, (sőt mivel valamennyi hamisított rézgálicban arzén vegyület is van, a növényekre tehát határozottan káros behatást gyakorol). Ez idén a hamisítások még nagyobb mértékben fognak eszközölni, amennyiben a rendkívül magas rézárakra való tekintettel 250 (25,000 métermázsá) vagonnal kevesebb rézgálicot készítenek, mint az előző évben s e miatt abban óriási hiány lesz, melynek következtében természetesen a valódi rézgálic ára is tetemesen fog emelkedni.

Most tehát, hogy itt van a buzavetés ideje, nem mulaszthatjuk el figyelmeztetni a gazdákat, hogy ovakodjanak az ilyen hamisított kékkővel való csávázástól, mert az ideai amugy is silány buza termésükre jövőre még rosszabb fog következni.

Egyben felhívjuk a kormány figyelmét, hogy az e féle lelketlen hamisítások meggátolására tegyen azonnal a legszigorubb intézkedést, mert kiszámíthatatlan az a kár, ami ezáltal a nemzet vagyonából elpusztul.

— A segesvári komlóvásár. Mint illetékes forrásból értesülünk a segesvári komlótermelő szövetség az általa rendszeresített komlóvásárt az idén is megtartja; a vásár szeptember hó 19-én nyílik meg először s

ezentul minden hét csütörtökjén tartatik meg az indóház melletti komlócsarnokban.

— A pécsi állatkiállítás. Pécssett a gazdák nagygyűlése alkalmából vasárnap nyílt meg az állatkiállítás. Nem kevesebb, mint kétezer tenyészállatot hajtottak föl a kiállításra s így a Dunántul fejlett állattenyésztéséről méltó képet láthatnak a Pécsre utazó gazdák. A kiállítás megnyitását Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert Pirkner János miniszteri tanácsos, országos állattenyésztési főfelügyelő képviselte.

— Fogatos szőlészeti eszközök bemutatása Nagydorogon. Fogatos szőlőpermetező és talajporhanyító gépbemutatót rendez a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur és a „Tolnamegyei Gazdasági Egyesület“ támogatásával Nagydorogon gróf Széchenyi Domokos ur tulajdonát képező bezeg-pusztai homoki szőlőtelepen f. é. szeptember hó 12-én (csütörtökön) d. e. 1/2 10 órától d. u. 1 óráig. A gépek működésben lesznek bemutatva. Felhívjuk az érdekelt gazdák figyelmét a gépbemutatóra, hogy ragadják meg a kedvező alkalmat, mert újabb gépverseny e vidéken rendeztetni nem fog.

— A tokaji bor és Anglia. A magyar lapok nyomán egy angol lap, a The Daily Chronicle azt a hirt közölte, hogy a tokaji borok ezévi szürete teljesen tönkrement. Hazánk lelkes barátja, Shrubsole W. H. irt ez ujság szerkesztőjének s felvilágosította tévedéséről, egyben felhívja azokat a magyarokat, a kiknek összeköttetései vannak Angliában, hogy ottani barátaikat és ismerőseiket az angol lapokban megjelent hírek tartalmáról felvilágosítsák.

— Borászati kongresszus Pécssett. A f. évi szeptember hó 20—22-ig Pécsre tervezett IV. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus előkészítő bizottsága végleg megállapította a kongresszusi programot. E szerint a következő előadások lesznek megtartva: 1. „A borfogyasztás népszerűsítése“; előadja: dr. Drucker Jenő, a M. Sz. O. E. igazgatója. 2. „A zöldre fásoltás szövettani ismertetése“; előadja: dr. Istvánffy Gyula egyet. r. tanár, az ampelológiai intézet igazgatója. 3. „A munkáskérdés szőlészeti szempontból“; előadja: dr. Molnár István, ny. főgymn. tanár. 4. „A warranskérdés, különös tekintettel a bortermelők hiteligenyeire“; előadja: dr. Pósch Gyula. 5. „A különböző vidéki borok jellege és az azoknál felhasználandó szőlőfajták“; előadja: Rácz Sándor, szőlészeti főfelügyelő, a budafoki m. kir. pinczemesteri tanfolyam igazgatója. 6. „Az amerikai hibridekkel szerzett hazai tapasztalatok“; előadja: Szilágyi János, a pécsi vincerizkoló igazgatója. A kongresszussal kapcsolatosan minden nap délután lesz valami szőlészeti kirándulás, gépbemutató, pezsgőgyárlátogatás stb., melyek a kongresszus érdekességét tetemesen növelik. Kongresszusi tagsági díj a „Magyar Szőlősgazdák Orsz. Egyesülete“ tagjainak 6 K., nem tagoknak 10 K., mely összegben a kiállítás tetszésszerinti számu látogatásának belépti díja is bennfoglaltatik. A kongresszusra szeptember 15-ig kívánatos jelentkezni, hogy a belépő-jegyek, jelvények, lakásbejelentésre szolgáló lapok és az előadások ki-

vonata minden tagnak idejében megküldhető legyen. Jelentkezéseket elfogad és minden tudakozódásra készségesen felel a kongresszus előkészítő bizottsága (Budapest, IX., Üllői-ut 25. II. em. 11.)

— A világ gabonatermése. A földmivelésügyi miniszter az év ezen szakában szokta közzétenni a világ gabonatermésének és a mutatózó gabonaszükségletnek becslését. A jelentés igen becses tájékoztató anyag, mivel idejekorán megbízható képet nyújt egyfelől az ideigabonatermés összarányairól, másfelől a szükséglet és a rendelkezésre álló fedezet kölcsönös viszonyáról.

Az adatokból és azok összegezéséből az tűnik ki, hogy a világ idei összes buzatermése a mult évi végleges eredményél körülbelül 78.62 millió métermázsával kisebb. Termett ugyanis a mult évben megközelítőleg 938 48 millió mm. buza s az idei valószínű eredmény 859.86 millió mm. A világ idei összes gabonatermése pedig 174.84 millió mm.-val kevesebb, vagyis 3076.78 millió a tavalyi 3251.62 mm.-val szemben. A rendelkezésre álló készleteket a jelentés a tavalyinál 1579 millióval kevesebbre, azaz 74.46 millió mm.-ra taksálja, a gabonaszükségletet pedig 3451.75 millióra. Tehát ha tekintetbe vesszük, hogy a termés 3076.78 millió mm., a szükséglet látszólag fedezetet nyerhet, ha t. i. minden rendelkezésre álló gabona megmozdítható és a jövő évre készlet nem marad fenn.

— Magyarország külkereskedelme. A m. kir. központi statisztikai hivatal közzé tette a magyar szent korona országainak f. évi július havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat. A füzet tartalmazza az 1907. évi július havi külkereskedelmi forgalomnak adatait, szembeállítva az előző év július havának forgalmi eredményével, valamint az első hét hónapjának adataival összehasonlítva. Ez adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 811.1 millió koronával szemben ez év január—július havában 5 millió koronával nagyobb, vagyis 816.1 millió korona volt s ebből 628.4 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk az 1906. év első hét havához képest emelkedett. Mig ugyanis a mult év első hét hónapjában a kivitel értéke 774 millió korona volt, a folyó év első hét havában 786.1 millió koronát tett, mely összegben Ausztria 579.9 millió koronával részesedik. Az 1907. év első hét havában árumérlegünk összesen 30 millió, Ausztriával szemben pedig 49.5 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

— Osztrák gazdák a magyar tej ellen. Bécsben f. hó 2-án a gazdasági egyesületek által egybehívott gyűlés volt, a melyen a bécsi tejszállítók élesen kikelték a magyar tej ellen, mely Bécsbe kerül s elfogadtak egy határozati javaslatot, mely a tej minimális zsirtartalmát 3.3%-ban állapítja meg.

— Az italmérsi jog és magyar nyelv. A DMKE. igazgatósága legutóbb tartott ülésén rendkívül érdekes határozatot hozott. Kimondta ugyanis, hogy megkeresi a pénzügyminisztert, hogy ezentul csak olyan polgárok kaphassanak italmérsi engedélyt, akik magyarul tudnak, üzletükben magyarul beszélnek s üzletkönyveiket magyarul vezetik. A pénzügyminisztert fel fogja kérni az egyesület, hogy ennek megvalósítása végett kezdeményezze a szükséges intézkedést.

Nincs többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Elegysulya 5 kg. csomag, bérmentve 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvéttel.

Vezérképviselő: **FODOR FERENC**, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

1891 **LEGYEK**

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. Egy kilo elegendő 25 □ méterre. 5 kgr. leírásal 6 kor. franko utánvéttel

Számos elismerő levél!

konyhából, kamrából, mézsárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan. elűzetnek, ha a falakat o o o o o

— **Kevesebb a kivándorló.** Newyorkból azt jelentik, hogy már tíz esztendeje nem volt olyan csekély a magyarországi kivándorlók száma, mint a múlt héten, amikor mindössze 864-en érkeztek az amerikai kikötőbe s ezek közül is csak 119 magyar anyanyelvű. Ideje is, hogy ne siessenek honfitársaink Amerikába, mert ujabban nagyon rossz hírek érkeznek az újvilágból, melyek szerint rossz termés és munkanélküliség fenyegeti Amerikát. Már eddig is nagyon sok kivándorló munka nélkül maradt s így az inségbe mennek, akik most ülnek hajóra.

— **Egységes nemzetközi bortörvény.** A szeptember 20—22 én Pécsett megtartandó borgazdasági kongresszuson, mint értesülünk, szóba fog kerülni az az eszme, hogy a földmivelésügyi miniszter kéressék fel egy oly nemzetközi egyezmény kezdeményezésére, a mely lehetővé tenné az összes európai államokban egységes bortörvény behozatalát.

— **Gabonaáremelkedés Németországban.** Az egész Németországból jelentett erős csapadékok aggodalmat keltettek a jövő évi termésre nézve; attól tartanak, hogy a termés minősége silányabb lesz. A gabonapiacokon kedvezőtlenül hatottak továbbá a belföldi kínálat teljes hiánya. A buza ára öt-hat márkával, a rozsé 3—4 márkával emelkedett.

— **Tarifális támadás a magyar liszt ellen.** A magyar gabona és liszt kivitele ellen egyszerre két oldalról indítottak érzékeny vasúti tarifális támadást. Az osztrák kormány felszólította az osztrák-magyar államvasut társaságot, hogy a Királyhida—Bécs és Marcheg—Bécs között levő vonalszakaszán emelje föl a magyar liszt- és gabonaszállítás díjtételeit, a melyeket negyven fillérről tizenöt fillérré szállítottak le. Ebben az osztrák kormány a kincstár károsítását látja, mert a mennyivel kevesebbet vesz be így a vasut, annyival több kamatgaranciát kénytelen fizetni az osztrák kormány a vasúttársaságnak. Ha a vasúttársaság eleget tesz az osztrák kormány kívánságának, úgy a magyar liszt és gabona kivitele csak a pozsonyi hajóátrakodó forgalmon át maradhat versenyképes, de ebben az esetben a pozsonyi átrakodó állomást tetemesen ki kell bővíteni, a mi több mint négy millió korona költséget okozna. Az osztrák kormány akciójával egyidejűleg a bosnyák kormányzat is utasította a bosznia-hercegovinai vasutakat, hogy a keskenyvágányu vasutakra átrakott gabona- és lisztküldemények átrakása illetékét emelje föl. Ez az intézkedés szintén a magyar gabonát és lisztet sújtja, a melynek az okkupált tartományok jelentékeny fogyasztói.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

A Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

A Jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfinak adnak véleményt. 1001

— **Költetőgép** angol gyártmányu, kevéssé használt, jó költő (87%), 90 koronáért eladó. Cím: Török Elemér gazdasági gyakornok, Kolozsvár, gazdasági akadémia.

— **„Gazdák Biztosító Szövetkezete”.** Vezérképviselője Kolozsvár, Attila-u. E. G. E. székháza. Biztosítást elfogad tűz, jégkár ellen és életre is! Előnyös feltételek! Tessék ajánlatot kérni!

Gépész-kovács

állást keresek újvire, de október elsejétől bármikor elfogadom, azaz betölthetem. Kovácsmunkát, lóvasalást, mindennemű gazdasági gépek kezelését, javítását, mint szakember értem.

Józanágom, szorgalmam be fogom tehetségemmel bizonyítani.

Becsés megkeresésüket várva, tisztelettel 1963. I.

Németh János

gépész-kovács, Székely-Kocsárd.

Valódi

muraközi

hidegvérű (nori) igás tenyészlovak és tenyészcsikók közvetlen a tenyésztektől

való vásárlásánál segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm.

I-ső rendű referenciák rendelkezésre állanak.

Címem:

Hoffmann Lipót

lóvásárló ügynöksége

Csáktoruya (Muraköz).

Sürgönyeim:

Hoffmann Lipót

1964

Csáktornya.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . . . 1,970.340.— K.
Fartalékok . . . . . 764.760.16 „

Összesen: 2,735.104.16 „
1901. évi fölösleg . . . . . 90.349.— K.
1902. „ „ . . . . . 59.782.26 „
1903. „ „ . . . . . 109.331.73 „
1904. „ „ . . . . . 72.438.23 „
1905. „ „ . . . . . 61.730.60 „
1906. „ „ . . . . . 39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módzatok szerint.

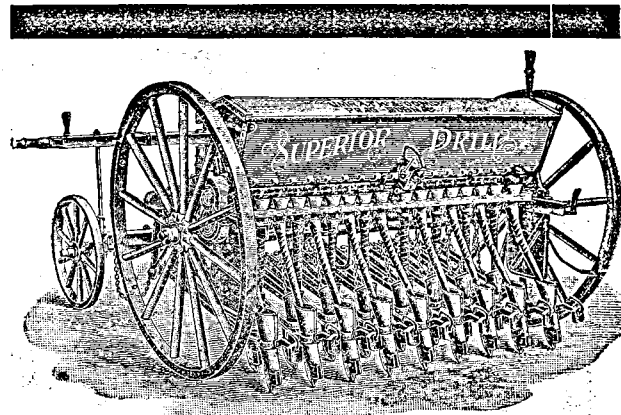
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegtől úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felelőse közgyűlési határozattal tartálékba helyeztetett. Az 1903. évi jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évi jégkár ellen biztosítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évi jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

1801—I.

Superior Sorvetőgépek

— !!! Legjobb tolókerékrendszer !!! —
!!! Tessék közelebbi leírást kérni !!!
Finom-, szántás-, csukló- és rétboronák.
Egy- és többvasu ekék.
Háromtagu és egytagu hengerek.
Triőrök, Mütrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Államvasutak gépgyárából kiadott 6-os cséplő-garnitúrámmal

1963 II

cséplést

keresek. Legújabb dobsintéttel ellátott gépem a megszorult buzának még a legapróbb szemecskéjét is kicsépelem.

Füttetni lehet tetszés szerint szalmával, szénnel, fával, koróval, szóval minden eléghető száraz anyaggal. Bővebb értekezés

Gombos Józsefnél
Székely-Kocsárd.

Szöllőbirtokos urak

figyelmébe

ajánlja magát szakiskolát végzett, több évi gyakorlattal bíró, nős egyén.

1965

Czím e:

Kiss János Lugos,
Temesvári-utca 102. szám.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **1.200,000 K.** Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: **539,522 K. 40 f.**

Betétek könyvecskékre és tolyószámlákra: **9.328.092 K. 84 f.**

Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában.

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt.

Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3— $\frac{1}{2}$ 5-ig.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsonőket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamattal és tőketörlesztési hányaddal.

Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol váltókat a legmérsékeltőbb kamattal.

Folyószámlal hiteket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapírokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyiszintén sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő áruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönőket ad bármilyen ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamattal. 1007

Upsala svéd buza

az eredeti importált magnak első utántermése. Rostos szalma, erős bokrosodás s főként a kifagyásnak ellentálló képessége által tűnt ki az idei rendkívül szigorú télben.

Katasztrális holdanként 15 métermázs termést ad.

Ára 50 kilónként 25 korona.

Szöszös bükköny

őszi árpával keverve

tavaszi takarmánynak, április végén már kaszálható, rendkívül dus takarmányt ad.

Ára 50 kilónként 15 korona.

Az árak vevő zsákjaiban ab vasuti állomás Kaposvár értendők.

Mintával szolgál, míg a csekély készlet tart, a

Somodori uradalom

1955 számtartósága, Somodor—Aszaló pályaudvar.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kissébekeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as érfolyam.

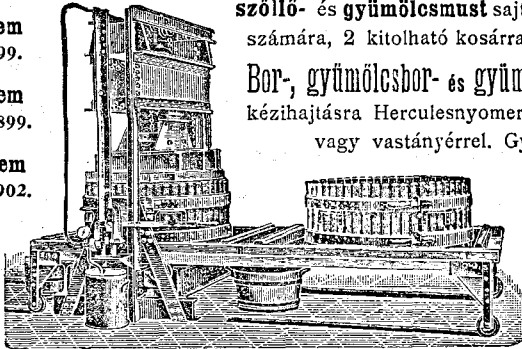
Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899.

Arany érem Budapest 1899.

Arany érem Pozsony 1902.

és sok egyéb legmagasabb kitüntetésekkel

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomóerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-örloket, bogozógépeket gyümölcs-aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA.,
BÉCS, II/1 különlegességi gyár gyümölcserőssítési gépekben.

1931

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve Megrendelések idejekorán kéretnek,

Homlokzatok és belsőhelyiségek

meszelésére

a legjobb és a legfokéletebb

Kimerítő ajánlatot es mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA

1894. l.

Festékgyára,

BUDAPEST, Örnagy-u. 4.

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben **FISCHER-féle** és legjutányosabban a

zsák és ponyvagyártásban Budapest, Nánor-utca 31—33. sz. szereshetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt úszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10—12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és vízönteladójának szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönöz intézet. 1906

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

Url Rezső

sértősbizományos Budapest, VIII.,

Bérkoosls-utca 12.

Telefon: 97—05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon őrökésit.

A legnagyobb állami és első díjjal kitüntetve, hercegi tiszteletdíj stb.

KOEHLER FRIGYES

kertművész és kertépítő Kerttechnikairoda:

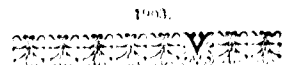
BUDAPEST

VII., Gizella-ut 15. szám. (lakás: VII., Csömöri-ut 46.)

TELEFON: 25—33.

Park, kert stb. tervezése, kivitelezése stb.

Tajkértészeti képes-ütemelő kiadvántra ingyen küldetik.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzók. 1475

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

helyesen alkalmazva, min-
legolcsóbb foszforosavas mű-
munkákkal és áraján-

védjeggyel

den növénynek legjobb és
trágyája. — Kivánatra szak-
lattalkészítségesen szolgál

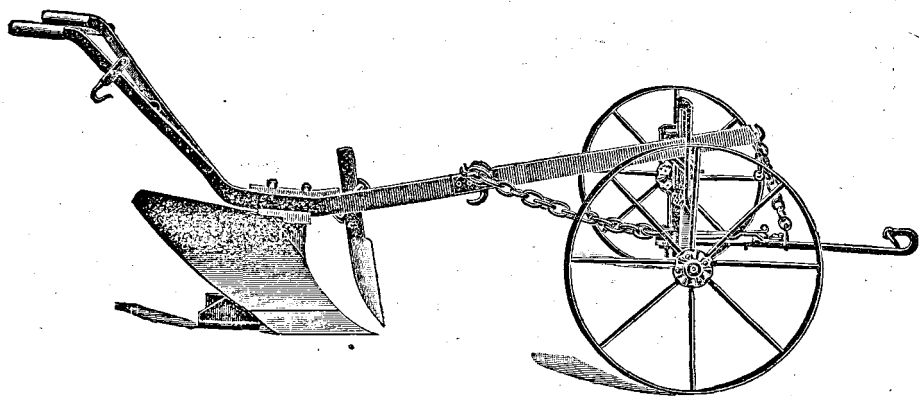
KALMAR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

a Thomaspfoszphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi
vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárrel és tartalomjelzéssel van ellátva.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti

BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketesteket

vásárolja. — A BÄCHER-féle ekék s eketestek kisgazdák számára is készülnek
és könnyű súly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölül-
mulnak és munkateljesítés tekintetében kíválnak.

Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, me-
lyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

SZÜCS ZSIGMOND

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott

„**UNIKUM DRILL**” sorvetőgép

nyí gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 20,000-nél több ilyen gép adatott el.

ugy oélszerű szerkezet, kevés vonó-
erőszükséglet, pontos szabályozhatás,
mint tartósság tekintetében valameny-

MELICHAR FERENCZ

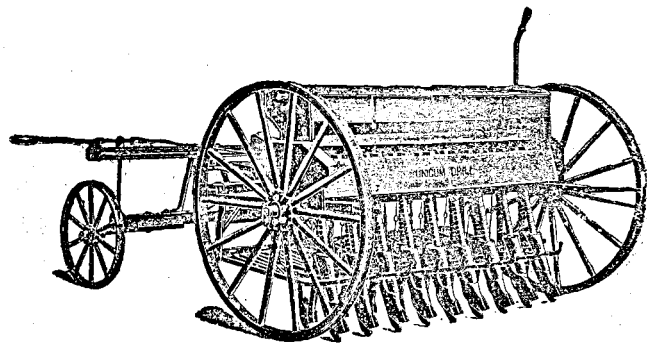
csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910

Ábrás leírással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

GÖZEKÉKET,

GŐZ-UTIHENGEREKET

1758

és

GŐZ-UTIMOZDONŰOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb áruk
mellett szállit

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50 Budapest — Kelenföld a vasutállomással
szemben.

Garantált vegytiszta

Rézgálic,

legjutányosabb árban kapható a

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK

1967 ELLÁTÓ SZÖVETKEZETÉNÉL

Marosvásárhely.

Sürgöncim: **Aurora.**